

Đề thi học kì 1 lớp 10 môn Văn năm học 2020 - 2021

I. Đọc hiểu văn bản (3đ):

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

“... Có gì đâu, có gì đâu
Mỡ màu ít chắt dồn lâu hoá nhiều
Rễ siêng không sợ đất nghèo
Tre bao nhiêu rễ bấy nhiêu cần cù
Vươn mình trong gió tre đu
Cây kham khổ vẫn hát ru lá cành
Yêu nhiều nắng nỏ trời xanh
Tre xanh không đứng khuất mình bóng râm
Bão bùng thân bọc lấy thân
Tay ôm tay níu tre gần nhau thêm...”

(Trích "Tre Việt Nam", Nguyễn Duy)

Câu 1 (0,5đ): Cây tre ở đoạn thơ trên mang những phẩm chất gì?

Câu 2 (1đ): Các biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong đoạn thơ là gì? Nêu tác dụng.

Câu 3 (1,5đ): Viết đoạn văn ngắn trình bày cảm nhận của anh/chị về những đức tính quý báu được rút ra từ hình ảnh cây tre.

II. Làm văn (7đ):

Câu 1 (2đ): Nghị luận về tinh thần tương thân tương ái.

Câu 2 (5đ): Đóng vai Tấm kể lại chuyện Tấm Cám.

Hướng dẫn giải Đề thi học kì 1 lớp 11 môn Ngữ văn

I. Đọc hiểu văn bản (3đ):

Câu 1 (0,5đ):

Cây tre mang những phẩm chất: khiêm tốn, chịu thương chịu khó, lạc quan, đoàn kết.

Câu 2 (1đ):

Biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong đoạn thơ: nhân hóa (cây tre mang những phẩm chất tốt đẹp của con người).

Tác dụng: tô điểm, nhấn mạnh vẻ đẹp của cây tre.

Câu 3 (1,5đ):

- Cảm nhận về những đức tính quý báu được rút ra từ hình ảnh cây tre:

Là hình ảnh đại diện cho những đức tính quý báu của con người Việt Nam.

Là tấm gương để con người học tập noi theo.

Thêm tự hào về bản chất mộc mạc mà cao đẹp đó.

II. Làm văn (7đ):**Câu 1 (2đ):**

Dàn ý Nghị luận về tình thân tương thân tương ái

1. Mở bài

Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: tình thân tương thân tương ái. (Một trong những phẩm chất quý báu của con người Việt Nam ta chính là tình thân tương thân tương ái).

2. Thân bài*a. Giải thích*

Tương thân tương ái: tình yêu thương giữa con người với con người, sẵn sàng đồng cảm, chia sẻ, thấu hiểu và giúp đỡ người khác khi người ta gặp khó khăn. Rộng hơn nữa chính là tình đồng bào, tình thân đoàn kết.

b. Phân tích

Cuộc sống vẫn còn nhiều mảnh đời khó khăn, bất hạnh, giúp đỡ nhau làm cuộc sống của con người ngày càng tốt lên, xã hội phát triển hơn.

Một con người có tâm thiện, luôn giúp đỡ người khác khi gặp khó khăn sẽ được mọi người yêu quý, kính trọng và sẵn sàng giúp đỡ lại khi mình rơi vào hoàn cảnh tương tự.

Nếu xã hội ai cũng có tấm lòng “tương thân tương ái” thì xã hội sẽ được lan tỏa nhiều điều tốt đẹp.

c. Chứng minh

Học sinh tự lấy dẫn chứng minh họa cho bài làm của mình.

Lưu ý: dẫn chứng xác thực, nổi bật, tiêu biểu, được nhiều người biết đến.

d. Phản biện

Trong cuộc sống vẫn còn có nhiều người thờ ơ, vô cảm trước nỗi đau của người khác, chỉ biết đến bản thân mình,... những người này đáng bị xã hội thẳng thắn lên án, chỉ trích.

3. Kết bài

Khái quát lại ý nghĩa và tầm quan trọng của tinh thần tương thân tương ái.

Câu 2 (5đ):

Dàn ý Đóng vai Tấm kể lại chuyện Tấm Cám

1. Mở bài

Giới thiệu câu chuyện bằng lời của nhân vật Tấm: tôi sinh ra trong một gia đình bình thường nhưng cuộc đời tôi đã phải trải qua nhiều câu chuyện đau buồn.

2. Thân bài

a. Cảnh ngộ

Mẹ mất sớm, cha lấy vợ hai để được một người em tên là Cám rồi cũng mất sau đó. Tôi sống cùng dì và em.

Hằng ngày tôi phải làm việc vất vả từ sáng đến tối và bị mẹ con họ bắt nạt, ức hiếp nhưng đành cam chịu.

b. Câu chuyện con cá bóng

Một hôm dì treo thưởng ai bắt được nhiều cá bóng hơn sẽ được yếm đào, tôi làm việc quần quật nhưng cuối cùng bị Cám lừa lấy hết cá của mình, chỉ để sót lại 1 con cá bóng.

Tôi đem cá về thả xuống giếng và nuôi nấng nó nhưng cuối cùng bị dì và Cám ở nhà giết thịt lúc tôi đi làm.

Tôi đau buồn thì được Bụt hiện ra và mách tôi đi tìm xương cá rồi mang đi chôn, tôi nghe lời làm theo.

c. Khi nhà vua mở hội

Mẹ con Cám không cho tôi đi xem hội, bắt tôi ở nhà nhặt gạo với thóc ra. Tôi buồn bã, Bụt hiện lên, giúp tôi nhặt và nói tôi đào xương cá bóng lên để lấy quần áo đẹp đi dự hội.

Trên đường đi do vội vã nên tôi đã đánh rơi chiếc giày, nào ngờ nhà vua nhặt được và lệnh ai đi vừa chiếc giày đó sẽ lấy về làm vợ. Mọi người nô nức thử giày trong đó có cả Cám nhưng chiếc giày ấy chỉ vừa chân tôi và tôi được làm Hoàng hậu.

d. Sau khi làm hoàng hậu

Tôi có cuộc sống hạnh phúc, sung túc hơn.

Một hôm tôi về giỗ cha thì bị Cám lừa treo cây hái cau sau đó chặt gốc để tôi chết và vào cung thay tôi làm hoàng hậu.

May mắn thay, tôi luôn được Bụt giúp đỡ, năm lần bảy lượt bị Cám giết hại, tôi biến thành chim vàng anh, cây xoan, khung cửi và cuối cùng là cây thị rồi ở cùng với bà lão nghèo hằng ngày giúp bà làm việc nhà.

Một hôm nhà vua đi qua nhìn thấy miếng trầu nhận ra tôi là người tèm nên đã đón tôi về cung. Tại đây tôi đã trừng trị mẹ con Cám thích đáng và trở về cuộc sống hạnh phúc của mình.

3. Kết bài

Khái quát lại giá trị của câu chuyện.

Mời các bạn tham khảo thêm các bài viết dưới đây của chúng tôi:

[Soan bài lớp 11](#)

[Văn mẫu lớp 11](#)

[Tóm tắt tác phẩm lớp 11](#)

[Tác giả - Tác phẩm Ngữ Văn 11](#)